

قدم به قدم، همراه دانشجو...

WWW.GhadamYar.Com

جامع ترین و به روزترین پرتال دانشجویی کشور (پرتال دانش)
با ارائه خدمات رایگان، تحصیلی، آموزشی، رفاهی، شغلی و...
برای دانشجویان

- (۱) راهنمای ارتقاء تحصیلی. (کاردانی به کارشناسی، کارشناسی به ارشد و ارشد به دکتری)
- (۲) ارائه سوالات کنکور مقاطع مختلف سالهای گذشته، همراه پاسخ، به صورت رایگان
- (۳) معرفی روش های مقاله و پایان نامه نویسی و ارائه پکیج های آموزشی مربوطه
- (۴) معرفی منابع و کتب مرتبط با کنکورهای تحصیلی (کاردانی تا دکتری)
- (۵) معرفی آموزشگاه ها و مراکز مشاوره تحصیلی معتبر
- (۶) ارائه جزوات و منابع رایگان مرتبط با رشته های تحصیلی
- (۷) راهنمای آزمون های حقوقی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۸) راهنمای آزمون های نظام مهندسی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۹) آخرین اخبار دانشجویی، در همه مقاطع، از خبرگزاری های پربازدید
- (۱۰) معرفی مراکز ورزشی، تفریحی و فروشگاه های دارای تخفیف دانشجویی
- (۱۱) معرفی همایش ها، کنفرانس ها و نمایشگاه های ویژه دانشجویی
- (۱۲) ارائه اطلاعات مربوط به بورسیه و تحصیل در خارج و معرفی شرکت های معتبر مربوطه
- (۱۳) معرفی مسائل و قوانین مربوط به سربازی، معافیت تحصیلی و امریه
- (۱۴) ارائه خدمات خاص ویژه دانشجویان خارجی
- (۱۵) معرفی انواع بیمه های دانشجویی دارای تخفیف
- (۱۶) صفحه ویژه نقل و انتقالات دانشجویی
- (۱۷) صفحه ویژه ارائه شغل های پاره وقت، اخبار استخدامی
- (۱۸) معرفی خوابگاه های دانشجویی معتبر
- (۱۹) دانلود رایگان نرم افزار و اپلیکیشن های تخصصی و...
- (۲۰) ارائه راهکارهای کارآفرینی، استارت آپ و...
- (۲۱) معرفی مراکز تایپ، ترجمه، پرینت، صحافی و ... به صورت آنلاین
- (۲۲) راهنمای خرید آنلاین ارزی و معرفی شرکت های مطرح
- (۲۳) .....

WWW.GhadamYar.Ir

WWW.PortaleDanesh.com

WWW.GhadamYar.Org

۰۹۱۲ ۳۰ ۹۰ ۱۰۸

باما همراه باشید...

۰۹۱۲ ۰۹ ۰۳ ۸۰۱

WWW.GhadamYar.com

چگونگی نگارش مقاله فارسی

تهیه و تنظیم: دکتر اعظم اعرابی

پاییز ۹۶

هدفهای اصلی کارگاه عبارتند از:

-
- نگارش صفحه آغازین روی مقاله
  - نگارش مقدمه مقاله
  - نگارش روش
  - نگارش نتایج
  - نگارش بحث
  - نگارش چکیده
  - شیوهای استناد و تهیه منابع

ضرورت تهیه مقاله

تهیه گزارش نتایج و مطالعات پژوهشهای علمی مهمترین مرحله پژوهشگری به شمار می آید.

- پژوهش زمانی کامل است که نتایج آن در اختیار جامعه علمی گذارده شود.

- به سخن دیگر ، اگر پژوهشگر نتواند یافته های پژوهش و نتایج اقدامات علمی خود را در اختیار سایر پژوهشگران و علاقه مندان قرار دهد ، پژوهش او هر اندازه هم مهم باشد به پیشرفت علم کمکی نخواهد کرد.

ضرورت تهیه مقاله

- در واقع مثل این است که اصلاً پژوهشی انجام نگرفته است . بنا به گفته مک برنی (1990) ، “ علم یک فعالیت اجتماعی است و از طریق مشارکت همگانی و به هم پیوستن دانش فراهم آمده از سوی فرد فرد دانشمندان رشد و گسترش می یابد “ (ص 269)

ضرورت تهیه مقاله

- پس از انجام دادن پژوهش و گردآوری تعدادی یافته علمی و بایگانی کردن آنها هیچ گونه خدمتی به پیشرفت علم نمی شود.
- دانشمند باید یافته های پژوهشی خود را به رشته تحریر درآورد و آنها را به نحو مقتضی در اختیار علاقه مندان بگذارد.

ضرورت تهیه مقاله

- دیگران نیز باید بتوانند به یافته های پژوهشی او دسترسی پیدا کنند تا با استفاده از آنها فعالیتهای علمی خود را سامان دهند. گذشته از اینها، یافته های علمی پراکنده و غیر قابل دسترس به خودی خود علم به حساب نمی آیند، بلکه باید در اختیار سایر پژوهشگران و صاحب نظران قرار گیرند تا بتوانند بر پایه آن یافته ها نظریه های علمی را که ستونهای استوار معرفت علمی به حساب می آیند بنا نهند.

ضرورت تهیه مقاله

- همه اینها مستلزم آن است که پژوهشگران نتایج پژوهشهای خود را سازمان دهند و آنها را به نحوی که قابل استفاده جامعه علمی باشد به رشته تحریر درآورده ، انتشار دهند .

هدف نگارش مقاله

• هدف از هر نوشته علمی ، از جمله مقاله ، همان هدف سایر نوشته هاست ؛ یعنی انتقال یک پیام به طور آشکار ، با رعایت اصل ایجاز ، و با سبکی روان و جذاب . از آنجا که گزارش پژوهشهای علمی غالباً در مجله های تخصص به چاپ می رسد و این مجله ها برای هر گزارش علمی صفحات محدودی اختصاص می دهند ، رعایت اصل اختصار یا ایجاز مهمترین ویژگی نگارش مقاله علمی است.

• بنابراین ، هدف نگارش مقاله ایجاد ارتباط بین دانشمندان رشته های مختلف علوم و آگاهی یافتن پژوهشگران از یافته های علمی یگدیگر است.

روشهای ارائه مقالات علمی

- چاپ در مجلات علمی
- ارائه به همایشها و سمینارهای معتبر علمی

انواع مجلات علمی (scientific journals)

- مجلات مندرج در لیست ISI.
- مجلات علمی-پژوهشی
- مجلات علمی-ترویجی
- مجلات علمی-عمومی

و چگونگی ارسال مقاله علمی به ISI موسسه این مرکز

- **موسسه اطلاعات علمی (Institute for Scientific Information):** بانک اطلاعات ISI مرکزی برای فهرست نمودن و پوشش دادن جامع مهمترین مجلات علمی منتشره در دنیا به منظور تبادل اطلاعات میان پژوهشگران مختلف می باشد. شمار مجلات ISI ثابت نیست. یک مجله ممکن است در یک زمان، از مجلات ISI محسوب شود، اما به دلیل کاهش بار علمی، بعداً از لیست مجلات ISI کنار گذاشته شود.

Impact factor ضریب تاثیر یا درجه تاثیر چیست؟

این عامل همه ساله توسط ISI بر مبنای ارجاعات به هر یک از مجلات علمی آن محاسبه می شود و نتیجه در گزارشات ارجاع مجله یا Journal Citation Reports یا به اختصار JCR، منتشر می شود. این ضریب، نه برای مقاله یا نویسنده، بلکه برای مجله محاسبه می شود. محاسبه بر مبنای یک دوره سه ساله صورت می گیرد. فرضا اگر در سال ۸۴ جمعا ۴۰ ارجاع به یک مجله صورت گرفته باشد و در آن مجله در سال ۸۲ تعداد ۲۶ مقاله و در سال ۸۳ تعداد ۲۴ مقاله چاپ شده باشد، ضریب ارجاع آن مجله، از تقسیم ۴۰ بر ۵۰ به دست می آید که ۰/۸ است. یعنی به طور متوسط، هر مقاله آن نشریه ۰/۸ مرتبه مورد استناد مقالات دیگر قرار گرفته است.

ISI بودن یک مجله را چگونه تعیین کنیم؟

بهترین راه، مراجعه به سایت هایی نظیر تامسون است. زیرا همچنان که گفته شد، هم تعداد مجلات زیاد است و هم ISI محسوب شدن یک مجله ممکن است همیشگی نباشد. هر نشریه با هر امتیاز علمی در کشور چاپ شود اگر ضریب تأثیرش صفر باشد، در این پایگاه قرار نمی گیرد. در پایان هر سال، مجله های تحت پوشش فهرست نویسی ISI که در فهرست وبگاه علم (Web of Science=WOB) قرار گرفته اند، ارزیابی می شوند.

ISC چیست؟

ISC یا همان پایگاه استنادی علوم جدید و تکنولوژی که همانند ISI دارای مقالات دانشمندان است که خوشبختانه در ایران نیز چنین پایگاهی تاسیس شده است و هم اکنون به فعالیت می پردازد.

مقالات علمی-پژوهشی:

• هر تولیدی که به دنبال جستجوی حقایق و برای کشف بخشی از معارف و نشر آن در میان مردم و به قصد حل مشکلی یا بیان اندیشه ای در موضوعی از موضوع های علمی، از طریق مطالعه ای نظام مند، برای یافتن روابط اجتماعی میان پدیده های طبیعی به دست آید و از دو خصلت اصالت و ابداع برخوردار باشد و نتایج آنها به کاربردها، روشها و مفاهیم و مشاهدات جدید در زمینه علمی با هدف پیشبرد مرزهای علمی و فن آوری منجر گردد، علمی - پژوهشی قلمداد می شود.

مخاطبین اصلی این گونه مجلات پژوهشی، اساتید دانشگاهها، دانشجویان دوره های دکتری و کارشناسی ارشد، پژوهشگران شاغل در مراکز علمی، تحقیقاتی و تولیدی هستند.

مقالات علمی-ترویجی:

- این گونه مقالات به مقالاتی گفته می شود که به ترویج یکی از رشته های علوم می پردازد و سطح آگاهیها و دانش خواننده را ارتقاء می بخشند و او را با مفاهیم جدید علمی آشنا می سازد. این گونه مقالات می توانند به صورت تألیف و یا ترجمه باشند. اصولاً مقالات ترویجی فقط برای اشاعه دانش بشری و عالمانه کردن آن و جهان پیرامونی آن است و هدف دیگری ندارد. اینگونه مجلات دستاوردهای علمی، فنی و حرفه ای آموزنده و جالب را به زبانی ساده برای افراد دارای تحصیلات دانشگاهی، دانش آموزان سالهای بالای دبیرستانها، صنعتگران، مخترعین، مبتکرین و افراد دارای تحصیلات غیرکلاستیک ارائه میدهند.

انواع سمینارها

- بین المللی

- ملی

- منطقه ای

- استانی

- داخلی

بخشهای مختلف يك مقاله علمي

- 1) عنوان
- 2) مولف و سازمانی که به آن وابسته است .
- 3) چکیده
- 4) مقدمه
- 5) روش
- 6) نتایج
- 7) بحث
- 8) مراجع و ماخذ

عنوان مقاله

- کوتاه و جامع (حداکثر 15 کلمه)،
  - ✓ حاوی موضوع کلی و متغیرهای اصلی پژوهش و رابطه آنها ،
  - ✓ فاقد کلمات اضافه
- هماهنگ با متن مقاله ،
- ترجمه صحیح و دقیق به زبان انگلیسی،
- اجتناب از بکارگیری اختصارات،
- جذاب،
- حاوی پاسخ سوالات: چه چیزی؟ چه زمانی؟ چه کسی؟ چه مکانی؟

عنوان مقاله

- بررسی رابطه بین انگیزش شغلی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی مشهد با سبک مدیریت مدیران آنها در بیمارستانهای آموزشی ام البنین(س)، قائم(عج)، امام رضا(ع) شهر مشهد

کلمات اضافه دارد

- بررسی رابطه بین انگیزش شغلی کارکنان با سبک مدیریت مدیران در بیمارستانهای آموزشی منتخب شهر مشهد

عنوان مقاله

- بررسی شیوع سکته قلبی

جامع نیست

- بررسی شیوع سکته قلبی در زنان شهر مشهد در سال 1393

- چه چیزی: شیوع سکته قلبی   چه زمانی: سال 1393
- چه مکانی: شهر مشهد   چه کسی؟ زنان

عنوان مقاله

- بررسی افت تحصیلی دانش آموزان و روش تدریس
معلمان ریاضی شهر مشهد

رابطه مشخص نیست و ناقص است

- بررسی رابطه بین روش تدریس معلمان و افت تحصیلی
دانش آموزان شهر مشهد

عنوان مقاله

- بررسی رابطه بین MS با سن حاملگی زنان ...
- از کلمات اختصار استفاده شده است
- بررسی رابطه بین مولتیپل اسکروزیس با سن حاملگی زنان ...

عنوان مکرر Running title

عنوانی خلاصه برای بالای صفحاتی از مجله است که مقاله در آن چاپ می شود.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / شهریور ۱۳۹۲ / ۱۳ (۶) / ۴۵۷

<http://ijme.mui.ac.ir>

چند بار انجام تزریق عضلانی و برقراری خط وریدی برای یادگیری لازم است؟

تدوین استاندارد بر اساس منحنی یادگیری

سیدرضا مظلوم*

ی به صلاحیت بالینی است. مهارت‌های بالینی از طریق بالینی ارتباط دارد. پژوهش حاضر با هدف تعیین استاندارد از مهارت‌های پایه و مهم پرستاری هستند، بر اساس

ی رشته پرستاری در شهر مشهد در سال ۱۳۹۰ بود که نتایج که روایی و پایایی آن با شاخص روایی محتوی و شایستگی منحنی یادگیری تکرار شدند، سپس تحلیل

خیزران میری و همکاران

طور متوسط ۱۰ بار تزریق عضلانی و ۱۱ بار برقراری خط وریدی را برای رسیدن به تبحر ضروری می‌دانند (۹). این در حالی است که تزریق عضلانی و برقراری خط وریدی از مهارت‌های اساسی پرستاری است که روزانه ۲۵ میلیون نفعه در بیمارستان‌های کشوری مثل فرانسه انجام می‌شود (۱۰). یادگیری و تبحر در این مهارت‌ها برای پرستاران ضروری است (۱). عدم تبحر کافی در این دو مهارت

منحنی یادگیری برای دفعات انجام مهارت‌های بالینی

فرد است که شرایط و منابع متعددی را برای تلفیق آموخته‌های نظری با عملی دانشجو در محیط واقعی فراهم می‌کند (۲). آموزش بالینی بیش از ۵۰ درصد دوره آموزشی رشته کارشناسی پرستاری را تشکیل می‌دهد، به طوری که از مجموع ۲۵۰۰ ساعت (۱۳۰ واحد) برنامه درسی این مقطع، ۱۸۰۰ ساعت آن (۳۶ واحد) به کارآموزی و کارورزی اختصاص دارد (۳). بنابراین همان‌طور که بسیاری از دست‌اندرکاران آموزشی

مشخصات نویسندگان (Authors)

- نام و نام خانوادگی نویسنده (گان) به فارسی و انگلیسی (با نگارش ثابت و مطابق پاسپورت)،
- محل کار (Affiliation)
- مرتبه علمی یا مدرک تحصیلی
- شهر، کشور
- پست الکترونیکی نویسنده مسئول

مشخصات نویسندگان

رامین حجتی*، حسین صفاپور**، مرضیه خردمند***

*دانشیار گروه آموزشی ارتوپدی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

**کارشناس ارشد مهندسی پزشکی مرکز تحقیقات ارتوپدی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله، تهران، ایران.

*** کارشناس آمار واحد انفورماتیک معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران، Kheradmandm81@mums.ac.ir (نویسنده مسئول)

مشخصات نویسندگان (Authors)

- کسی نویسنده است که در ایده پژوهشی، طراحی تحقیق، اجرا، تحلیل داده ها و یا نگارش مقاله مشارکت داشته باشد.
- رعایت حقوق نویسندگان از موضوعات اخلاقی پژوهش و لازم الاجرا است.
- حقوق نویسندگان مشمول زمان نمی شود.
- حقوق نویسندگان قابل پیگیری حقوقی است.
- توالی اسامی نویسندگان به **درصد مشارکت در تحقیق، قوانین موسسه و توافقات قبلی** بستگی دارد.
- نویسنده مسئول، مسئولیت ثبت مقاله در مجله، پاسخ دآوری و پاسخگویی را بر عهده دارد.

عنوان مقاله

- همچنین عنوان پژوهشنامه باید جذاب باشد . به تعبیر دیگر ، عنوان باید به گونه ای انتخاب شود که نظر خوانندگان را که معمولاً ابتدا فهرست عناوین تحقیقات مندرج در یک مجله علمی را می خوانند به خود جلب نماید . از ویژگیهای دیگر عنوانهای خوب کوتاه و گویا بودن آنهاست.

چکیده

- در آغاز مقاله خلاصه ای بسیار فشرده از مراحل و نتایج پژوهش آورده می شود که **چکیده** نام دارد.
- چکیده به خواننده کمک می کند تا به سرعت از محتوی پژوهشنامه آگاه گردد. غالب خوانندگان ابتدا چکیده یک پژوهشنامه را مطالعه می کنند و بر اساس محتوای چکیده تصمیم می گیرند که به خواندن متن ادامه بدهند یا نه. بنابراین، سعی کنید چکیده را گیرا بنویسید و در آن نکات اصلی پژوهش را منظور نمایید.

چکیده

- در نوشتن چکیده نکات زیر را در نظر بگیرید :
- از ذکر مطالبی که در متن پژوهشنامه توضیح نداده اید خودداری نمایید .
- نقل قول مستقیم نکنید ، بلکه مطالب دیگران را به زبان خودتان خلاصه نمایید

چکیده

- برای شماره ها از ارقام استفاده کنید ، مثلاً به جای دوازده بنویسید 12.
- فقط گزارش کنید . ارزشیابی و نقد و اظهار نظر نکنید . این موارد را در متن پژوهشنامه انجام دهید .
- در نوشتن مطالب از زمان گذشته استفاده کنید.

انواع مقاله های علمی

- مقاله ها به طور کلی به دو نوع اند:
- (۱) مقالات مطالعات تجربی (original)
- (۲) مقالات نظری یا مرور و بازنگری پژوهشهای مختلف .
پژوهشهای دسته دوم در زبان فارسی غالباً به پژوهشهای کتابخانه ای شناخته شده اند .

مقالات پژوهشهای تجربی

- راهنمای انتشارات انجمن روانشناسی آمریکا برای چکیده گزارش پژوهشهای تجربی 100 تا 120 کلمه پیشنهاد شده است.

مقالات پژوهشهای تجربی

- در چکیده گزارش پژوهشهای تجربی نکات زیر را بنویسید :
- مسئله مورد پژوهش ، حتی المقدور در يك جمله
- آزمودنیها با ذکر ویژگیهای ضروری ، مانند تعداد ، نوع ، جنس ، و مانند اینها
- روش آزمایشی ، شامل ابزارها و دستگاهها ، شیوة جمع آوری داده ها ، نام آزمون آماری ، و سایر موارد ضروری
- یافته ها ، شامل سطح معنی داری آماری
- نتایج و کاربرد ها

چکیده مقالات نظری

- در چکیده مقالات نظری یا مرور و بازنگری (پژوهشهای کتابخانه ای) نکات زیر را بنویسید :
- موضوع مقاله ، در یک جمله
- هدف ، تز، و مفهوم اصلی مقاله
- دامنه پژوهش ، یعنی اینکه تمامی پژوهشهای مربوط به موضوع مورد بازنگری قرار گرفته اند یا تنها بخش معینی از پژوهشها ، مثلاً آنهایی که از یک زمان مشخص به بعد انجام شده اند ، مورد بازنگری قرار گرفته اند .
- منابع مورد استفاده (مثلاً مشاهدات شخصی یا آثار مکتوب)
- نتیجه گیری

نگارش مقدمه

Introduction

مقدمه مقاله

-
- بلافاصله پس از چکیده مقاله بخش مقدمه یا معرفی آغاز می شود. در این بخش موارد زیر منظور می شوند:
  - ۱- هدف پژوهش
  - ۲- مسئله مورد پژوهش
  - ۳- فرضیه یا فرضیه ها
  - ۴- جایگاه مسئله مورد پژوهش در رابطه با پژوهشهای مربوط به آن.

مقدمه مقاله

- در معرفی یا مقدمه مقاله موارد بالا را باید در دو یا سه پاراگراف به صورت فشرده و منسجم توضیح داد و تصویر روشنی از آنچه در پژوهش انجام گرفته است و دلایل توجیهی آن را در اختیار خوانندگان گذاشت.

مقدمه مقاله

- در مقدمه مقاله سوابق و پیشینه موضوع مورد بررسی قرار میگیرند.
- در مقالات تحقیقات تجربی بحث مفصل تاریخ مسئله ضروری نیست.
- در تحقیقات کتابخانه ای میتوان به تاریخچه و جنبه های کلی تر موضوع پرداخت.
- در معرفی تحقیقات دیگران خلاصه های آنها را موزائیک وار کنار هم قرار ندهید.

مقدمه مقاله

- تحقیقات را بایکدیگر تلفیق کنید و درارتباط با یکدیگر مورد بحث و بررسی قرار دهید.
- نوعی تداوم منطقی بین تحقیقات گذشته و جاری برقرار نمایید.
- از کل بحث یک نتیجه گیری در رابطه با موضوع تحقیق به عمل آورید و آن را به موضوع خودتان ربط دهید.

مقدمه

5- هدف کلی یا سوال تحقیق

جمله آخر مقدمه معمولاً هدف تحقیق یا سوال تحقیق است.

مثال:

....لذا این تحقیق با هدف تعیین رابطه بین سواد اطلاعاتی با برونداد پژوهشی معلمان شهر تهران انجام شد.

....لذا این تحقیق برای پاسخ به این سوال که آیا رابطه ای بین سواد اطلاعاتی با برونداد پژوهشی معلمان شهر تهران وجود دارد، انجام شد.

روش کار

Methods

روش کار

- باید به گونه ای نوشته شود که فرد دیگری بتواند از روی آن، تحقیق را تکرار کند.
- اعتبار داده های بدست آمده در تحقیق بر اساس این قسمت مورد قضاوت قرار می گیرد.

روش کار

شامل توضیح دقیق در مورد:

- نوع مطالعه،
  - طرح مطالعه،
-
- نمونه، روش نمونه‌گیری و حجم نمونه،
  - معیارهای ورود و خروج،
  - ابزار و روش گردآوری داده‌ها،
  - روایی و پایایی ابزار ،
  - نحوه انجام آزمایش‌ها،
  - روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
  - مجوز کمیته اخلاق و ملاحظات اخلاقی

نوع مطالعه (Study Types)

توصیفی

- موردی (Case study/ Case Series)
- اکتشافی (Explorative)
- پرسشنامه ای (Survey)
- اپیدمیولوژیک (Descriptive)

تحلیلی

- همبستگی (Correlational)
- موردی شاهدهی (Case- Control)
- هم گروهی (Cohort)

مداخله ای

- تجربی (True Experimental)
- نیمه تجربی (Semi Experimental)
- کارآزمایی بالینی (Clinical trials)

روش انجام آزمایش ها

- زمان
- فرد انجام دهنده
- محل
- شرایط آزمایش
- توالی آزمایشها
- زمان اندازه گیریها

وسیله و ابزار

- در این قسمت ابزارها یا وسایل تحقیق معرفی می گردند.
- اگر وسیله مورد استفاده یک ابزار استاندارد و شناخته شده است، ذکر نام آنها کفایت میکند.
- اگر وسیله مورد استفاده شناخته شده نیست و محقق ساخته است باید در باره چگونگی تهیه آن توضیح داد.
- گزارش روایی (validity) و پایایی (Reliability) پرسشنامه و آزمونها الزامی است.

یافته ها

Results

نتایج (Results)

- در بخش نتایج یا یافته ها ، توصیف کلامی مختصر و مفیدی از آنچه به دست آمده است ارائه می شود . همچنین اگر از آمار برای تحلیل و تفسیر نتایج استفاده شده است اطلاعات آماری لازم نیز گزارش می شوند . معمولاً در پژوهشهای آزمایشی هم از آمار توصیفی استفاده می شود و هم از آمار استنباطی

یافته ها

- اطلاعات (Information) حاصل از داده ها (Data) بیان می شود.
- تنها یافته های اصلی و مهم بیان می شوند:

✓ توصیف نمونه پژوهش (3-5 مشخصه مهم)

✓ یافته های مرتبط با هدف اصلی تحقیق

✓ یافته های جانبی مهم

- هیچگونه تفسیری از یافته ها بیان نمی شود.
- یافته ها به صورتی که واضح باشد، بیان می شوند:

✓ متن

✓ جدول

✓ نمودار

عدم تکرار

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

- یافته ها حتما با متن شروع شود.
- از جملات کوتاه با افعال زمان گذشته استفاده شود.
- این روش برای بیان یافته های فاقد عدد و رقم زیاد، مناسب است.
- از جدول یا نمودار برای توضیح بیشتر متن استفاده می شود.
- جمله با عدد شروع نشود.
- عبارت «یافته ها نشان داد....» تکرار نشود.
- شاخص «تعداد و درصد» و «میانگین و انحراف معیار» با هم بیایند.
- واحد اندازه گیری متغیرهای کمی ذکر شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

یافته ها نشان داد 74% واحدهای پژوهش زن و 26% مرد بودند.

جنس 74% (36 نفر) از واحدهای پژوهش زن بود.

- “یافته ها نشان داد” اضافه است.
- درصد مردان لازم نیست.
- تعداد باید همراه درصد آورده شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

نتیجه آزمون کای دو نشان داد فراوانی رضایت شغلی در دو جنس تفاوت معنی دار دارد که به معنای رضایت شغلی بهتر خانمها می باشد و مربوط به انتظارات کمتر آنها است.

رضایت شغلی 68% (120 نفر) از خانمها و 45% (86 نفر) از آقایان در حد بالا بود. آزمون کای دو نشان داد فراوانی رضایت شغلی در دو جنس تفاوت معنی دار دارد ($p=0.036$).

- یافته ها تفسیر نباید بشود.
- در نتیجه آزمون آماری مقدار p باید ذکر شود.
- اعداد و ارقام مهم باید بیان شود.

بیان یافته ها بصورت متن (Text)

20% (15 مورد) از نمونه های آب آزمایش شده آلودگی میکروبی داشتند و میانگین بار میکروبی آنها 5/1 بود.

از کل نمونه های آب آزمایش شده، 20% (15 مورد) آلودگی میکروبی داشتند. میانگین بار میکروبی $5/1 \pm 1/3$ ppm بود.

- جمله نباید با عدد شروع شود.
- میانگین همراه انحراف معیار باید بیاید.
- واحد اندازه گیری باید ذکر شود.

بیان یافته ها بصورت جدول (Table)

- برای بیان یافته های پر عدد و رقم مناسب است.

- اعداد و ارقام بصورت دقیق قابل بیان است.

- اجزای ضروری جدول:

✓ شماره

✓ عنوان (بالای جدول)

✓ عنوان سطر و ستون

✓ ردیف یا ستون کل

✓ ارجاع در متن با قید شماره

بیان یافته ها بصورت جدول (Table)

جدول شماره ۷- ارتباط شاخص توده بدنی قبل از بارداری مادر با طول مدت شیردهی به کودک

شاخص توده بدنی	<19/8	19/8-26	>26	جمع
طول مدت شیردهی (ماه)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)
<4	8 (8)	3 (3)	17 (15/88)	28 (9/12)
4-6	1 (1)	1 (1)	3 (2/8)	5 (1/62)
6-12	7 (7)	3 (3)	10 (9/34)	20 (6/51)
12-24	84 (84)	93 (93)	77 (71/96)	254 (82/73)
جمع	100 (100)	100 (100)	107 (100)	307 (100)
میانگین $\pm$ انحراف معیار	18/96 $\pm$ 6/44	20/65 $\pm$ 4/65	17/07 $\pm$ 4/65	
	P= 0/022			F=1/49

Table 5.2 Soil test K and mineralogy of soils (SD = Standard Deviation).

Soil	Clay (g kg ⁻¹)	Silt (g kg ⁻¹)	mg K kg ⁻¹ soil		
			WS	CaCl ₂	NaTPB
1	380	200	10	41	480
2	535	265	31	162	1208
3	410	230	15	57	583
4	434	205	19	70	652
5	485	235	27	100	932
6	610	282	50	290	1730
7	360	190	6	34	360
8	440	235	20	87	723
Mean	456.8	230.3	22.3	105.1	833.5
SD (±)	83.4	31.9	13.9	84.9	448.9

Table 5.3 Soil texture correlates with K concentration determined using three extraction methods: WS = Water Soluble, CaCl₂ = Calcium Chloride, NaTPB = Sodium Tetraphenyl Boron (SD = Standard Deviation).

Soil	Clay (g kg ⁻¹)	Silt (g kg ⁻¹)	mg K kg ⁻¹ soil		
			WS	CaCl ₂	NaTPB
7	360	190	6	34	360
1	380	200	10	41	480
3	410	230	15	57	583
4	434	205	19	70	652
8	440	235	20	87	723
5	485	235	27	100	932
2	535	265	31	162	1208
6	610	282	50	290	1730
Mean	457	230	22	105	834
SD (±)	83	32	14	85	449

چگونه سبک ارائه و نمایش داده ها را انتخاب کنیم؟

Figure, table, or text?

- استفاده از راهنمای نویسندگان مجله
- مقالات اخیر منتشر شده در مجله مورد نظر
- انتظار نویسنده از خواننده در درک داده ها دارد.

بیان یافته ها بصورت نمودار (Chart)

- درک سریعتری از یافته ها بدست می دهد.
- نوسانات داده ها در طول زمان را بخوبی نشان می دهد.
- اجزای ضروری نمودار:

✓ شماره

✓ عنوان (زیر نمودار)

✓ عنوان محور افقی و عمودی

✓ ارجاع در متن با قید شماره

بیان یافته ها بصورت نمودار (Chart)

- انواع اصلی نمودار:

✓ دایره ای (Pie) (داده های کیفی)

✓ ستونی (Bar) (داده های کمی یا کیفی)

✓ پراکندگی (Scatter) (داده های کمی)

بحث

Discussion

بحث (Discussion)

- گاهی به آن بحث و نتیجه گیری می گویند.
- یافته ها و نتایج تبیین و تفسیر میشوند و با ادبیات مربوط به موضوع تحقیق مربوط میشوند.
- در این بخش لازم شباهتها و تفاوتهای بین نتایج تحقیق با تحقیق های قبلی روشن گردند.
- بخش بحث کل مقاله را به هم مرتبط میکند.
- در تنظیم این قسمت سعی شود نتایج با توجه به نظریه های موجود تبیین گردند.

اجزای "بحث"

1. یافته اصلی تحقیق بدون ذکر عدد یا نتیجه آزمون آماری.
2. مرور سریع یافته های مهم ، با اهمیت آماری آنها
3. خلاصه نتایج محققان دیگر که همسو با نتایج این تحقیق هستند
4. خلاصه نتایج محققان دیگر که مغایر نتایج این تحقیق هستند.
5. استدلال محقق در مورد دلایل این مغایرتها
6. اهمیت بالینی یافته ها
7. محدودیت های تحقیق و اثر آنها بر نتایج تحقیق و تعمیم پذیری یافته ها
8. تایید یا رد فرضیه تحقیق یا پاسخ سوال تحقیق
9. نتیجه گیری نهایی
10. کاربرد های نتایج تحقیق
11. پیشنهادات برای تحقیقات بعدی با توجه به یافته ها

تقدیر و تشکر

- از افراد و سازمانهایی که در انجام تحقیق کمک کردند اما در قسمت نویسندگان نیستند.
- از سازمانهایی که حمایت مالی تحقیق را بر عهده داشتند.
- در صورتی که مقاله حاصل پایان نامه تحصیلی است، اشاره به آن.

فهرست منابع

- کلیه منابعی که از آنها مطلب یا نقل قولی در مقاله آمده است باید فهرست شوند.

- شامل:

❖ مقالات

❖ کتابها

❖ پایگاه های اینترنتی

❖ پایان نامه ها

- دقیقا مطابق راهنمای نویسندگان مجله

Vancouver

Harvard

مراجع

- بخش مراجع پژوهشنامه فهرست اسناد مربوط به مطالبی را که در متن به آنها اشاره شده است شامل می شود .
نقش فهرست مراجع پیوند دادن پژوهش با ادبیات پژوهشی مربوط به آن است . دقت کنید که تمامی مراجع و مأخذی را که در متن به آنها استناد کرده و یا مورد استفاده قرار داده اید در فهرست مراجع بیاورید.

مراجع

- از سوی دیگر ، در داخل متن به تمامی موارد مندرج در فهرست مراجع نیز استناد کنید . به سخن دیگر ، هیچ موردی نباید در فهرست مراجع بیاید که متن پژوهشنامه به آن اشاره نشده باشد ، و هر اثری که در متن پژوهشنامه به آن اشاره یا استناد شده است نیز باید در فهرست مراجع ذکر شود .

شیوه های استناد کردن

- استناد کردن یا سند آوردن از مهمترین و در عین حال پیچیده ترین موارد تهیه هر گونه نوشته علمی به ویژه پژوهشنامه است. منظور از استناد این است که نویسنده چگونگی استفاده از اندیشه های دیگران را به خواننده معرفی نماید. نخستین مطلبي که در این باره باید مشخص شود این است که چیزی باید مستند شود.

شیوه های استناد کردن

- مک برنی (۱۹۹۰) موارد استناد را به شرح زیر بیان داشته است:
- اندیشه هایی را که به دیگران تعلق دارند مشخص کنید و با ذکر مأخذ نشان دهید که از آن چه کسانی هستند .
- هر زمان که افکار اندیشه های شما با چارچوب فکری کسان دیگری همخوانی دارند با ذکر منبع موارد را مشخص کنید .
- هر زمان که نظریه ، روش ، یا داده ای را مورد بحث قرار می دهید منبع آن را ذکر کنید تا اگر خواننده خواست اطلاعات بیشتری درباره آن کسب نماید بدانید که به کجا مراجعه کند.

شیوه های استناد کردن

- اما لازم نیست مطالبی را که برای خوانندگان دانش عمومی به حساب می آیند مستند سازید . برای نمونه ، اشاره به شرطی سازی پاولفی یا نظریه فروید ذکر منبع ضروری نیست . با این حال ، اگر از یکی از منابع پاولف یا فروید مطلبی را عیناً نقل می کنید در آن صورت ذکر منبع الزامی است .

شیوه های استناد کردن

- تنها در صورتی باید به اثر یا آثاری استناد کنید که به آنها دسترسی مستقیم داشته باشید . اما اگر ناچار شدید مطلبی را از کسی نقل کنید یا مورد استناد قرار دهید که در منبع دیگری آمده و خودتان دسترسی مستقیم به اصل اثر ندارید ، باید صراحتاً مشخص کنید که آن مطلب را از یک منبع دست دوم گرفته اید.

موارد مختلف استناد

- از آنجا که منابع و مآخذ مورد استناد آثار عملی گوناگون اند ، موارد مختلف استناد نیز بسیار متنوع هستند. ما در این بخش شیوه های مختلف استناد کردن را توضیح می دهیم:

موارد مختلف استناد

- یک اثر دارای یک مؤلف : وقتی که به یک اثر دارای تنها یک مؤلف استناد می کنید . مام و نام خانوادگی صاحب اثر و سال انتشار اثر را رذکر نمایید . نام و نام خانوادگی صاحب اثر باید بدون القاب آقا ، خانم ، مهندس ، پرفسور ، و غیره بیاید . وقتی نام مؤلفی که اثر او مورد استناد قرار می گیرد بخشی از جمله متن است ، تاریخ اثر او به دنبال نامش در داخل پرانتز ذکر می شود .

موارد مختلف استناد

- در پژوهش خجسته (۱۳۷۰) چنین نتایجی به دست نیامد .
- اگر نام مؤلف بخشی از جمله نیست ، یعنی ذکر آن در داخل جمله متن ضرورت ندارد ، نام مؤلف و تاریخ انتشار اثر هر دو در داخل پرانتز قرار می گیرد و با علامت مکث (ویرگول) از هم جدا می شوند .
- در پژوهشی که به تازگی منتشر شده است (محمدی ، ۱۳۷۴) شواهدی به دست آمده

موارد مختلف استناد

- ۲. یک اثر دارای دو مؤلف : وقتی به اثری که دارای دو مؤلف است استناد می کنید نام هر دو مؤلف و تاریخ انتشار اثر را ذکر نمایید .
- به نمونه زیر توجه نمایید :
- یافنه های دانا و حسینی (۱۳۶۵) حاکی از این

موارد مختلف استناد

- -یک اثر دارای سه تا پنج مؤلف : محمدی و همکاران (۱۳۷۰) در پژوهش خود

موارد مختلف استناد

- - آثاری که به نام سازمانها یا نهادها به چاپ می رسند : بعضی آثار علمی با نام شرکتها ، انجمن ها ، مؤسسات ، ادارات ، و مانند اینها انتشار می یابند . در استناد به این گونه آثار ، به جای مؤلف ، به نام سازمان یا نهاد اشاره می شود :
- مرکز اسناد و مدارک علمی (۱۳۶۲) برای اصطلاح
- در راهنمای نویسندگان و ویراستاران (انجمن روانشناسی آمریکا ، ۱۹۹۴)
- در گزارشی که به تازگی انتشار یافته است (نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۷۴)

موارد مختلف استناد

- 6- نام و نام خانوادگی مولفان یکسان:
- علاوه بر نام خانوادگی به نام کوچک هم اشاره شود:
- احمد نیک خواه (۱۳۶۶) و جمشید نیک خواه (۱۳۶۶) در بررسی های خود

موارد مختلف استناد

- دو یا چند اثر يك مولف در يك پرائنتر:
- تحقیقات حسینی (1980 و 1998)
- دو یا چند اثر يك مولف در يك سال: استفاده از حروف الفبا برای متمایز کردن:

موارد مختلف استناد

- بدون مولف فقط عنوان اثر
- آثار ترجمه شده فقط نام مولف اما میتوان نام مترجم را هم آورد:
- اسکینر (1970). ترجمه سیف (1370)

نقل قول مستقیم

- اگر خواستید از آثار مؤلفان دیگر یا از اثر دیگری از خودتان که قبلاً انتشار داده اید مطلبی را عیناً نقل کنید لازم است مطلب نقل شده بدون هیچ گونه دخل و تصرفی بیاورید و شماره صفحه اثر اصلی را نیز همراه تاریخ انتشار اثر ذکر نمایید. اگر مطلب نقل شده مختصر، یعنی کمتر از ۴۰ کلمه است، آن را در داخل متن بنویسید و قبل و بعد از آن علامت نقل قول (گیومه) بگذارید. شماره صفحه اثری که مطلب را از آن گرفته اید به دو صورت، مانند نمونه های زیر می تواند نوشته شود :

نقل قول مستقیم

- نتایج پژوهشهای انجام شده درباره ارزشیابی استادان به توسط دانشجویان را می توان این گونه خلاصه کرد که
- « ارزشیابیهای دانشجویی بیش از آنکه نشان دهنده تغییرات محتوایی باشند نشان دهنده تغییرات روش آموزشی معلم یا طرز ارائه درس به وسیله او هستند » (دونکن ، ۱۹۸۶ ، ص ۷۷).

نقل قول مستقیم

- دونکن (۱۹۸۶) نتایج پژوهشهای انجام شده درباره ارزشیابی استادان به توسط دانشجویان را این گونه خلاصه کرده است که « ارزشیابیهای دانشجویی بیش از آنکه نشان دهنده تغییرات روش آموزشی معلم یا طرز ارائه درس به وسیله او هستند » (ص ۷۷).